

Trente Vindmølle

I disse år arbejder Claus Bjørndal Bagger energisk på at restaurere Trente Vindmølle, som han har indrettet til en spændende beboelse. Claus har indrettet sin bolig med respekt for dens oprindelige formål, at male korn. Hans store drøm er at få møllen restaureret, så den kommer til at se ud som i

Trente Mølle omkring 1920. På den tid hørte vindmøllen til Trente vandmølle og der var der også et savværk på møllen, bestyret af Hans Bruun.

fordums tid. Det glæder vi os alle til. Møllen er et vartegn for egnen og den vil igen komme til at pryde landskabet, når den en gang står færdigrestaureret.

Det er en meget bekostelig affære at restaurere sådan en gammel vindmølle, og problemerne med vedligeholdelsen Trente Vindmølle er bestemt ikke af nyere dato.

1920'erne. Trente Vindmølle tegnet af Adolf Eilersen Vester Hæsing. På den tid var den nye landevej lige anlagt, tidligere gik den syd om vindmøllen.

Først i 1930'erne standsede møllevingerne efter at have drejet rundt siden 1872, hvor møllen blev bygget af ejeren på Trente Vandmølle. Han havde købt møllebakken af gårdejer Hans Nielsen i Gl. Stenderup, og mølleren opførte møllen, for at den kunne supplere vandmøllen.

1984. Møllen var absolut ingen pryd for egnen, og de fleste havde for længst opgivet håbet om, at den nogensinde ville blive restaureret.

I 1949 fortæller en stor overskrift i avisen sit tydelige sprog: ”Trente Mølle i Forfald. 14 år siden den blev reddet fra nedbrydning, men en ny redningsaktion er påkrævet”.

Videre skrives der i artiklen:

Højt og flot står Trente Mølle på en af de fynske alpers sandtoppe. Lyngens herredømme, granens og fyrrens fremtrængen, sandstormens hvirvel og regnbygens hårde slag har den oplevet. Dens

dage som mølle med korn i kværn og sus i sejl er for længst forbi. Nu er den bare en institution, en fortidslevning, men prist og værdsat af alle vejfarende. I 1935 var møllen på sammenbruddets rand, men behjertede mennesker trådte til og rakte en hjælpende hånd. Der blev samlet ca. 5.000 kr. ind og bygningen overgik til en selvejende institution. En restaurering blev foretaget, og den gamle mølle fik nye vinger. Årene gik, og de fleste af møllens velyndere fra 1935 er nu døde eller rejst fra egnen. Nu er Trente Mølle i forfald igen. Dens skrog rådner, vinduerne slås ud af drengene, møllegangen falder ned, og hvis der ikke snart sættes en ny redningsaktion i gang, vil den kendte og landskabsprydende møllebygning snart falde helt sammen, og så rejses den aldrig mere igen.

Gartner A. Chr. Hansen, Trente Vandmølle der i sin tid var med til at redde møllen fra fortabelse, har i mange år betalt mindre reparationer og udredet dens skatter til det offentlige, men han kan ikke være forpligtet til at fortsætte med sådanne ydelser til en selvejende institution. Fejlen ved 1935-aktionen var, at der ikke blev skabt et så stort fond, at de årlige vedligeholdelser kunne gennemføres.

Hvis møllen skal reddes, er det på høje tid at egnens befolkning og andre interesserede kredse finder sammen i fælles bestræbelser for at sikre møllens fremtid.

For nylig var der fra Nr. Broby et eksempel på, at beboerne sluttede sig sammen i en forening, der havde til formål at redde Vøjstrup Mølle fra nedbrydning og salg. Et lignende samarbejde kunne sikkert etableres, når det er Trente Mølle talen er om.

Den gamle bygnings fald vil betyde en forringelse af Faaborgegnens værdier. Trente Mølle fortjener at blive reddet endnu en gang.

Således berettes i avisen i 1949, men hverken denne artikel eller mange efterfølgende i de kommende år bragte møllens restaurering nærmere, og forfaldet fortsatte, så møllen efterhånden

1987. Møllen er snart færdigrestaureret, og den knejser igen stolt på sin møllebakke

lignede en ruin.

Sidst i 1960-erne blev der lavet beregninger over en restaurering. Da regnede man med, at det ville koste ca. 70.000 at restaurere møllen.

I 1972 så det endelig ud til, at der kom skred i sagen. Da bevilligede Broby Kommunalbestyrelse, efter en lang debat, 8.000 kr. til hjælp til en istandsættelse. Men der skulle mange penge til, og de har åbenbart ikke kunne rejses, for der skete ikke mere, selvom formanden for bevaringsforeningen arkitekt Arne Ludvigsen, tidligere ejer af Østrupgård, gjorde et utrætteligt arbejde for at rejse penge. Ludvigsen havde tidligere opkøbt, for størstedelen for egen risiko, jorden omkring møllen, for at sikre møllebakken. Arne Ludvigsen døde i 1973 og arbejdet med møllens bevarelse mistede en stor forkæmper.

Så gik der yderligere en halv snes år, men i 1985 skete der endelig noget. Det var en tid med stor arbejdsløshed og Broby Kommune fik startet et beskæftigelsesprojekt hvor unge arbejdsløse skulle hjælpe med at restaurere møllen, under den anerkendte møllebygger John Jensens ledelse.

På det tidspunkt var det arkitekt Jan Hansen på Østrupgård der ejede møllen, og han var også formand for "foreningen til Trente Møllens bevarelse". Foreningen havde lejemålet og råderetten over møllen, forudsat at den sørgede for vedligeholdelsen. Et længe næret ønske hos foreningen blev opfyldt, da den fik tilsagn om statspenge fra det såkaldte

”iværksættertilskud”. Der skulle dog skaffes flere midler via fonde og pengeinstitutter. Amtets beskæftigelsestilbud ”Kastaniely” i Svanninge lavede træspånerne til beklædning af møllen, og Jan Hansen var primus motor i arbejdet med at skaffe midler.

I 1988 var den store restaurering tilendebragt, og den gamle mølle fra 1872 havde rejst sig af asken, og stod nu som i tidernes morgen og knejste på sin fredede møllebakke. Den var i sin tid bygget som supplement til Trente Vandmølle på jord fra gården matr. 6a i Stenderup.

Nu skulle man tro, at møllen kunne holde i mange år, men desværre blev tagdækningen af træspåner aldrig imprægneret og vedligeholdt, og det resulterede i, at tagspånene vendte ”den forkerte” side op og møllen forfaldt hurtigt igen.

Claus har haft møllehatten nede for at restaurere den, og han beklædte den med kobber, som er holdbart og vedligeholdelsesfrit, i modsætning til træspåner. En stille septemberdag i 2009, nøje planlagt efter meteorologernes vejudsigter, skulle hatten så på plads igen.

Alle holdt vejret i spænding, men som det ses på billedet til højre, lykkedes det at få den tunge hat op på sin plads. Vingerne må vente til Claus får tid og råd, for det er meget dyrt at vedligeholde en vindmølle.

Claus Bagger købte vindmøllen i 1999, og hvem husker ikke den store orkan 3. december samme år. Claus frygtede at blæsten ville gøre det af med møllen. Bygningen holdt til stormen, men omgangen blev revet af, og en hel del spåner blæste af hatten. Claus Bagger har arbejdet ihærdigt på projekt ”Trente Vindmølle” lige siden han overtog møllen i 1999, og ingen er i tvivl om, at han når sit mål. Vi ønsker ham held og lykke med projektet og glæder os alle til at se det færdige resultat.

Marie Kallehauge